دوشنبه ۱۳ آذر ۱۴۰۲
شماره ۴۰۲۴
WWW.FDN.IR
FARHIKHTEGANDAILY

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای برداشتن فشار از روی اسرائیل یک گزارش علیه ایران در رویترز منتشر کرده است

شیطنت تکراری رافائل و هیات همراه

زهرا طیبی
خبرنگار گروه نقد روز

در میانه از سرگیری دوباره حملات صهیونیست‌ها به نوار غزه و موضع‌گیری خنثی مجامع بین‌المللی درباره ادامه جنایات جنگی صهیونیست‌ها به نظر می‌رسد آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، مسائل مهم‌تری برای مطرح کردن و واکنش نشان دادن در رسانه‌ها دارد. شاید این موضوع بدیهی است که آژانس انرژی اتمی باید گزارش‌ها درباره فعالیت اتمی کشورهای عضو ان‌پی‌تی را محرمانه نگه دارد، اما عموما گزارش‌ها یا حدس و گمان‌ها درباره مشاهدات پیرو فعالیت اتمی ایران را در رسانه‌ها منتشر می‌کند؛ امری که باعث می‌شود پیش از هرگونه تایید یا تکذیب درباره صحت گزارش‌های منتشر شده، جنگ روانی و افزایش فشار را برای ایران به همراه داشته باشد، موضوعی که منجر به تقویت این گزاره می‌شود که فعالیت‌های آژانس بیش از آنکه برمبنای قانون باشد رنگ و بوی سیاسی به خود گرفته است.

آژانس همیشه نگران!

در آخرین نمونه و در جریان بررسی بازرسان آژانس در نیروگاه هسته‌ای فردو، گزارش‌هایی از سوی بازرسان آژانس منتشر شد که ادعا می‌کرد در یکی از سانتریفیوژها، اورانیوم با غلظت ۸۳٫۷ درصد کشف شده است؛ ادعایی که ایران پاسخ و اسناد خود مبنی بر غیرواقعی بودن این اظهارات را ارائه کرد، امری که در نهایت منجر به بسته شدن پرونده این ادعای بازرسان آژانس شد اما در آن برهه زمانی فشارهای زیادی را متوجه ایران کرد. با این حال هرچند وقت یک بار آژانس ادعاهایی در مورد حجم غنی‌سازی ایران در رسانه‌ها مطرح می‌کند که به نظر می‌رسد به منظور افزایش فشارها به ایران صورت می‌گیرد. رویترز اخیرا گزارشی منتشر کرده و بر آن مبنا اظهار داشته که آژانس ادعا کرده حجم اورانیوم ذخیره‌شده ۶۰ درصد ایران، افزایش قابل توجهی داشته و اگر میزان افزایش آن ادامه پیدا کند، ایران می‌تواند، سلاح هسته‌ای تولید کند. رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در مصاحبه خود با فایننشال تایمز، اظهاراتی علیه ایران مطرح کرد و گفت: «جامعه جهانی نباید به خاطر تمرکز بر جنگ اسرائیل و حماس از جنبه‌های خطرآفرین برنامه هسته‌ای ایران غافل شود.» گروسی البته این موضوع را مطرح کرد که لازم است مذاکرات هسته‌ای با ایران از سر گرفته شود.

نگرانی درباره فعالیت اتمی ایران یا سیاسی‌کاری آژانس؟

رویترز البته در بخشی دیگر از گزارش خود به ماجرای اخراج بازرسان آژانس اشاره می‌کند؛ امری که تلاش می‌شود در ادامه بازنمایی این تصویر که ایران همکاری لازم با آژانس را انجام نمی‌دهد، قرار گیرد. اما واقعیت ماجرا این بود که ایران تقریبا مجوز ادامه فعالیت هشت بازرس آژانس را به خاطر انجام رفتار و موضع‌گیری‌های سیاسی علیه ایران لغو کرد؛ موضوعی که با واکنش آژانس بین‌المللی همراه شد و آن را ضربه جدی به کار آژانس دانست. با این حال و با وجود لغو مجوز هشت بازرس آژانس و به گفته رئیس سازمان انرژی اتمی ایران، ۱۲۷ بازرس تائیدشده آژانس در ایران، مشغول به فعالیت هستند. براین اساس نمی‌توان پذیرفت که لغو مجوز بازرسانی که اقداماتی خلاف پروتکل‌ها انجام داده بودند، منجر به ایجاد اخلال جدی در کار آژانس در ایران شده است. این موضوع منجر به انتشار بیانیه‌ای از جانب سه کشور اروپایی علیه ایران نیز شد؛ امری که با واکنش سخنگوی وزارت خارجه ایران همراه شد و در این باره گفت: «اقدام اخیر ایران بر اساس حقوق حاکمیتی مصرح در ماده ۹ موافقتنامه جامع پادمان بین ایران و آژانس (INFCIRC 214) صورت گرفته است و جمهوری اسلامی ایران انتظار دارد که کشورهای غربی از سیاست سوءاستفاده از سازمان‌های بین‌المللی از جمله آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خودداری کرده و اجازه دهند که این سازمان‌ها فعالیت‌های حرفه‌ای و بی‌طرفانه خود را به دور از فشارهای سیاسی انجام دهند.» با این حال گروسی در صحبت‌های خود در نشست شورای حکام بار دیگر به موضوع لغو مجوز بازرسان آژانس و عدم تمایل ایران به همکاری با آژانس اشاره می‌کند. نگاهی به این اظهارات و ادعا این گزاره را تقویت می‌کند که رسانه‌ای شدن گزارش‌ها و اظهارنگرانی‌های آژانس درباره فعالیت اتمی ایران که بار دیگر از جانب مدیرکل آژانس مورد تاکید قرار گرفته، بیش از آنکه با هدف انجام وظایف قانونی در چهارچوب پروتکل‌ها و قوانین صورت بگیرد، نوعی سیاسی‌کاری آژانس برای تشدید فشارها علیه ایران است.

اظهارنظرهایی که در چهارچوب اختیارات گروسی نیست

نکته قابل توجهی که در اظهارات اخیر گروسی مورد توجه قرار دارد و بیش از این نیز مسبوق به سابقه بوده است، مطرح کردن ادعای عدم همکاری کافی ایران با آژانس انرژی اتمی است. اظهاراتی که بیش از آنکه نزدیک به واقعیت باشند به بهانه‌جویی شباهت بیشتری دارند؛ چراکه ایران رسما عضو ان‌پی‌تی است و رفت‌وآمدهای بازرسان آژانس با ایران همواره ادامه داشته است. در همین چهارچوب همکاری نیز برخی پرونده‌ها میان ایران و آژانس حل‌وفصل شد. از جمله آن رفع ابهام آژانس درمورد وجود ذرات اورانیوم غنی‌شده ۸۳ درصد در تاسیسات فردو بود. امری که نشان می‌دهد علی‌رغم ادعاهایی که آژانس مطرح می‌کند ایران همکاری لازم با آژانس در چهارچوب پروتکل‌ها انجام می‌دهد. به نظر می‌رسد منظور اصلی درمورد عدم همکاری ایران درباره توافق برجام است. امری که گروسی نیز در گفت‌وگوی اخیر خود آن را تکرار کرد و از کشورهای اروپایی خواست تا مذاکرات هسته‌ای را با ایران از سر بگیرند. موضوعی که تلاش دارد بار عدم اجرای توافق برجام را به گردن ایران بیندازد. درحالی‌که ایران حتی بعد از خروج آمریکا از برجام نیز به توافقات خود در چهارچوب برجام عمل کرد و عمده بدعهدی از جانب طرف غربی صورت گرفته بود و ایران در زمینه اجرای تعهدات خود تا جایی که لازم بود حسن نیت نشان داد. از طرفی ایران در چهارچوب توافق با ۱+۵ یک سری تعهدات فراپادمانی را ذیل برجام پذیرفت و قرار بر این شد تا آژانس ناظر اجرای این تعهدات باشد اما در شرایط فعلی که طرف غربی قصد ندارد به توافقات خود پایبند باشد ایران بخشی از تعهدات فرابرجامی که داده بود را لغو کرده است. امری که می‌توان گفت محل بحث مذاکره‌کنندگان برجامی قرار دارد و اساسا آژانس در این میان تنها به عنوان عضو ناظر حضور دارد و توافقات ایران با آژانس ذیل ان‌پی‌تی تعریف می‌شود. براین اساس می‌توان گفت مطرح شدن ادعاهایی که به قصد متعهد کردن ایران به توافق برجام مطرح می‌شود، امری نیست که در چهارچوب اختیارات آژانس باشد و آژانس تنها زمانی می‌تواند ایران را به محکوم به عدم همکاری کند که از قواعد ان‌پی‌تی تخطی کرده باشد.

سکوت آژانس در مقابل تهدید حمله اتمی صهیونیست‌ها، نگرانی درباه احتمال دستیابی ایران به سلاح اتمی

مطرح شدن اظهارات و ادعاهای آژانس انرژی اتمی درست در شرایطی صورت گرفته که حملات اسرائیل علیه غزه دوباره از سر گرفته شده است. در شرایطی که رئیس کل آژانس از احتمال دستیابی ایران به سلاح اتمی اظهار نگرانی می‌کرد. رژیم صهیونیستی مشخصا مردم فلسطین را به انجام حملات اتمی تهدید کرد. یکی از اعضای حزب لیکود در میانه درگیری‌ها اظهار داشت: «قبل از آنکه دیر شود باید از سلاح هسته‌ای استفاده کرد.» تقریبا یک ماهی از مطرح شدن این اظهارات درباره احتمال حمله اتمی به نوار غزه می‌گذرد اما تاکنون هیچ اظهارنظر یا حتی ابراز نگرانی درباره مطرح شدن این تهدیدات از جانب آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مطرح نشد. امری که شاید آژانس در پاسخ به آن از این توجیه استفاده کند که اسرائیل عضو ان‌پی‌تی نیست و شاید توجیه‌پذیر باشد اما با توجه به اینکه صهیونیست‌ها عملا دست به جنایت جنگی علیه مردم نوار غزه زدند و بعد نیز تهدید به انجام یک جنایت جنگی دیگر کردند، این انتظار می‌رفت که آژانس بین‌المللی حداقل موضع‌گیری نسبت به مطرح شدن این تهدیدات داشته باشد. نکته جالب توجه ماجرا اینجاست که صهیونیست‌ها که هم اقدام به تولید سلاح هسته‌ای کردند و عضو ان‌پی‌تی نیز نیستند، گزارش‌های ضدایرانی به آژانس ارائه دادند که محل استناد توسط این نهاد قرار می‌گرفت. نمونه این پرونده‌سازی‌ها مساله تورقوزآباد است که توسط بنیامین نتایاهو مطرح شده است. مواردی که منجر شد ایران یکی از مطالبات اصلی خود در مذاکرات اخیر را بسته شدن این پرونده‌های ادعایی بداند. با این حال به نظر می‌رسد امری که بیش از این اتفاقات و حملات و تهدیدات صهیونیست‌ها منجر به نگرانی آژانس بین‌المللی و افزایش فشارها علیه ایران شده افزایش ذخیره‌سازی اورانیوم غنی‌شده و لغو مجوز فعالیت چند بازرس آژانس است، موضوعی که بیش از آنکه این گزاره را تقویت کند که آژانس در چهارچوب پروتکل‌های خود نسبت به فعالیت هسته‌ای ایران عمل می‌کند و در دام سیاسی‌کاری و سیاسی‌بازی علیه ایران با محوریت کشورهای اروپایی و رژیم صهیونیستی افتاده است.

چند روایت متناقض از النا نوزاد ۶ ماهه فوت‌شده در بیمارستان مفید

درباره الی

زینب مرزوقی
خبرنگار گروه نقد روز

روز پنجشنبه نهم آذرماه بود که خبری مبنی بر فوت یک کودک شش‌ماهه به‌دلیل ویزیت نشدن و قصور پزشکی در بیمارستان مفید تهران، منتشر شد. افکار عمومی نیز درگیر اتفاقی شد که برای این کودک شش‌ماهه به نام النا افتاد. به‌دنبال پیگیری ماجرا از طریق مسئولان و افراد مرتبط، «فرهیختگان» به چهار روایت درباره «النا» رسید. البته در این بین، هر چهار روایت به‌طور متقن قابل استناد نیستند و همچنان از منظر ما ماجرای مرگ این کودک شش‌ماهه در بیمارستان مفید، مبهم است. ابهامی که امید داریم هرچه سریع‌تر به آن رسیدگی شود تا افکار عمومی را نسبت به این ماجرا مطلع کند.

روایت اول/ دانشگاه شهید پزشکی: در حین اقدامات پزشکی، کودک بدحال می‌شود

اولین روایت، مربوط به روایت دانشگاه شهید بهشتی و بیمارستان مفید از ماجراست. روز گذشته خبری از معاون درمان دانشگاه شهید بهشتی منتشر شد. معاون درمان دانشگاه شهید بهشتی درباره اتفاق بیمارستان مفید گفته بود: «کودک شش‌ماهه‌ای توسط والدین برای درمان به اورژانس بیمارستان مفید آورده و در اولین فرصت، پذیرش، ویزیت و اقدامات درمانی اولیه برای وی انجام شد، در حین این اقدامات بدحال می‌شود و علی‌رغم اقدامات متاسفانه فوت می‌کند. به‌طور کلی طبق دستورالعمل‌های موجود اگر بیماری کمتر از ۲۴ ساعت پس از ورود به بیمارستان، فوت کند به‌عنوان مرگ مشکوک محسوب می‌شود که می‌تواند دلایل بسیاری داشته باشد. این مرگ‌ها نیاز به بررسی پزشکی قانونی دارد و صدور گواهی فوت بیمار بدون بررسی پزشکی قانونی امکان‌پذیر نیست.» همچنین معاون درمان دانشگاه شهید بهشتی در رابطه با مطالبه کادر درمان و شایعات مرتبط با اعتراضات‌شان عنوان کرده بود: «مطالبات کادر درمان همواره وجود داشته اما هرگز منجر به عدم خدمت‌رسانی به بیماران نشده است زیرا تمام پزشکان و پرستاران رعایت حقوق بیمار را از جمله وظایف اخلاقی خود می‌دانند. با این وجود بررسی‌های کارشناسانه در این خصوص با حضور کارشناسان معاونت درمان، حراست و رئیس دانشگاه برای ارزیابی ابعاد مختلف ماجرا صورت گرفته است. این بررسی‌ها تا اعلام قطعی علت مرگ از سوی پزشکی قانونی ادامه خواهد داشت و درصورت وجود مقصر یا مقصرانی در این ماجرا حتما طبق مقررات در اسرع وقت برخورد قانونی صورت خواهد گرفت.»

روایت دوم/ رئیس بیمارستان مفید: ۳۰ دقیقه پس از پذیرش ویزیت می‌شود

شمس‌الله نوری‌پور، رئیس بیمارستان مفید کودکان تهران نیز درباره جزئیات علت مرگ نوزاد شش‌ماهه در این بیمارستان گفته بود: «این نوزاد شب قبل از مراجعه به بیمارستان کودکان مفید، به‌دلیل استفراغ و بی‌قراری به یک مرکز درمانی سرپایی مراجعه داشته است و داروهای ضد تهوع دریافت کرده بوده و تحت درمان سرپایی قرار گرفته است. این نوزاد دختر شش‌ماهه ساعت ۷ و ۲۵ دقیقه صبح به اورژانس بیمارستان کودکان مفید مراجعه می‌کند و ۳۰ دقیقه بعد ویزیت می‌شود، در ابتدا سطح تریاژ نوزاد ۴ بوده و وضعیت وخیمی نداشته و وضعیت او در حد بیماران سرپایی بوده است. ۳۰ دقیقه بعد از بستری اقدامات درمانی انجام شده و نوزاد در حین دریافت بخور تنفسی به‌دلیل تندی تنفس، دچار خونریزی ریوی شده و بعد ایست قلبی کرده است، با وجود اینکه ۳۰ دقیقه احیای قلبی ریوی انجام شده، اما نوزاد جان خود را از دست داده است.» او همچنین توضیح داده بود خونریزی ریوی در کودکان کشنده است و می‌تواند در فصول سرد سال بر اثر آنفلوانزای شدید رخ دهد. با این وجود اما نوری‌پور تاکید کرده بود که علت مرگ را پزشکی قانونی اعلام خواهد کرد و کادر درمان بیمارستان مفید برای توضیح درباره اقدامات صورت‌گرفته احضار شدند و ضابطان قضایی در حال بررسی پرونده بیمار هستند.

دستگیری ۴ نفر در رابطه با فوت مشکوک النا

با اعلام مرگ مشکوک النا به ماموران کلانتری قلهک، بازپرس ویژه قتل دادسرای امور جنایی تهران، قاضی محمدمهدی براعه همراه تیمی از کارآگاهان، تحقیقات خود را درباره حادثه مرگ غم‌انگیز نوزاد شش‌ماهه آغاز کردند. پس از تحقیقات قضایی اولیه و تشکیل پرونده، رئیس اورژانس، دو سوپروایزر و یک سرپرستار بیمارستان بازداشت شدند و تحقیقات در مورد این پرونده ادامه دارد.

روایت سوم/ پدر نوزاد: کسی در قسمت تریاژ نبود

روایت سوم ماجرا هم مربوط به آن چیزی است که به نقل از پدر النا در رسانه‌ها منتشر شده است. خبرگزاری فارس نوشته است: «پدر نوزاد فوت‌شده در روز حادثه به ماموران گفت دخترم تب داشت و بی‌قراری می‌کرد، همراه همسرم او را به‌سرعت به بیمارستان منتقل کردیم، اما در قسمت تریاژ کسی نبود که نوزاد ما را پذیرش کند. درخواست ما فایده‌ای نداشت و کارکنان و کادر درمان بیمارستان بدون توجه به درخواست بیماران در حیاط بیمارستان تجمع کرده بودند. دخترم روی دستان ما از شدت تب بالا پرپر می‌زد و وقتی هم او را بستری کردند، تلاش‌هایشان نتیجه‌ای نداد و فوت کرد.» پدر النا در گفت‌وگو با فارس از خاکسپاری و تحویل جنازه نوزادش خبر داده است. او با تاکید بر اینکه تمام توضیحات را به پلیس آگاهی ارائه داده، گفته است: «منتظر اعلام نظر پزشکی قانونی هستیم تا براساس قانون ادامه مسیر این پرونده را پیگیری کنیم.»

روایت چهارم/ رزیدنت‌های بیمارستان: همه کادر درمان درگیر اعتراض بودند به‌جز تریاژ و اورژانس

روایت چهارم ماجرا نیز مربوط به رزیدنت‌های حاضر در بیمارستان اطفال مفید است. رزیدنت‌های بیمارستان مفید در گفت‌وگو با «فرهیختگان» روز اتفاق و فوت النا را این‌گونه روایت می‌کنند: «در روز فوت النا، برای اعتراض نسبت به مطالبات کادر درمان در بیمارستان مفید تجمع شده بود. تمام پرستاران نیز در تجمع شرکت کرده بودند به جز کادر اورژانس و تریاژ که در این تجمع اعتراضی شرکت نکرده بودند. همچنین نوزاد شش‌ماهه به‌طور کامل ویزیت و معاینه شده و فرآیند درمانی برای آن طی شد. زمان رسیدن خانواده النا به بیمارستان، تهیه پرونده و مراجعه به بیمارستان نیز همه مستند است. مساله مورد تاکید ما این است که همه کادر درمان درگیر اعتراض بودند به‌جز تریاژ و اورژانس.» این روایت خود رزیدنت‌های بیمارستان مفید از ماجرای النا است.

سکوت وزارت بهداشت و سازمان نظام پزشکی در برابر ماجرای النا

وزارت بهداشت نیز تنها از طریق یک مرجع نسبت به ماجرا واکنش نشان داد و آن علیرضا رحیم‌نیا، مدیرکل بازرسی و پاسخگویی به شکایات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بود. رحیم‌نیا گفته بود: «علت اصلی مرگ نوزاد شش‌ماهه را پزشکی قانونی اعلام خواهد کرد و درصورتی‌که قصوری رخ داده باشد، به‌طور قطع با آن برخورد خواهد شد. نوزاد در بازه زمانی کمتر از یک ساعت پس از مراجعه به بیمارستان فوت کرده است؛ باید توجه داشت این نوزاد دچار خونریزی ریوی شده که در نوزادان کشنده است. وزارت بهداشت به‌طور ویژه به پرونده مرگ این نوزاد شش‌ماهه رسیدگی می‌کند و ویدئوهای ضبط‌شده بیمارستان هم درحال بررسی است. شماری از کارکنان بیمارستان در محوطه تجمع کرده بودند، اما کادر اورژانس در جمع آنها حضور نداشتند و در حال رسیدگی به کودکان در بخش اورژانس بودند. درصورتی‌که قصوری رخ داده باشد؛ احکامی از تعلیق موقت تا اخراج در انتظار مقصران خواهد بود، همچنین مقصران به مراجع قضایی معرفی و به پرونده آنها رسیدگی خواهد شد.» با وجود تماس‌های مکرر با مسئولان وزارت بهداشت اما روابط عمومی وزارت بهداشت در پاسخ به «فرهیختگان» گفت ماجرا باید از سوی دانشگاه شهید بهشتی پیگیری شود. همچنین شنبه، در پیگیری ماجرای بیمارستان مفید و النا از سوی سازمان نظام پزشکی کشور، علیرضا لاری‌پور، مدیر کل روابط عمومی نظام پزشکی در پاسخ به «فرهیختگان» گفت اصلا از ماجرا اطلاعی ندارم!

علی‌رغم پیگیری رسانه‌های مختلف از سوی مسئولان وزارت بهداشت، دانشگاه شهید بهشتی و حتی سازمان نظام پزشکی اما همچنان اصل روایت ماجرای فوت النا مبهم است و پاسخ‌ها در این باره روشن نیست. بدیهی است روشن شدن ماجرا، نیازمند ورود سریع و صریح پزشکی قانونی به این پرونده است.